

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het VLAREBO-besluit van 14 december 2007, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het VLAREL van 19 november 2010
 - Tweede Principiële goedkeuring

Samenvatting

Het voorontwerp van besluit voorziet in de wijziging van verschillende bepalingen in het VLAREBO-besluit, het Milieuhandhavingsbesluit en het VLAREL.

Het voorontwerp van besluit bevat volgende inhoudelijke wijzigingen:

- De invoering van een regeling voor de cofinanciering van beschrijvende bodemonderzoeken bij brandweegerelateerde PFAS-verontreinigingen;
- De wijziging van de bestaande cofinancieringsregeling;
- Wijzigingen van het VLAREBO, VLAREL en Milieuhandhavingsbesluit die voortvloeien uit recente ontwikkelingen.

Daarnaast omvat het voorontwerp van besluit nog een aantal juridisch-technische aanpassingen en correcties.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

BELEIDSDOMEIN: Omgeving

BELEIDSVELD: Omgeving en natuur

INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT: Bodem en ondergrond

Het voorliggende besluit van de Vlaamse Regering beoogt diverse bepalingen in het VLAREBO, het VLAREL en het Milieuhandhavingsbesluit te wijzigen. De belangrijkste inhoudelijke wijzigingen gaan over:

a. Cofinanciering van beschrijvende bodemonderzoeken bij brandweer gerelateerde PFAS-verontreinigingen

Hierbij is het opzet om een cofinancieringsregeling te voorzien voor de uitvoering van beschrijvende bodemonderzoeken voor PFAS-verontreiniging als gevolg van brandbestrijding en brandbestrijdingsoefeningen.

Deze cofinancieringsregeling wil exploitanten, gebruikers of eigenaars die conform het Bodemdecreet de verplichting hebben om een beschrijvend bodemonderzoek voor PFAS-verontreiniging uit te voeren, ertoe aanzetten om versneld over te gaan tot zo'n beschrijvend bodemonderzoek. Verder heeft de voorgestelde cofinancieringsregeling ook tot doel het maatschappelijk draagvlak voor het bodemsaneringsbeleid in het Vlaamse Gewest op termijn te verhogen. De verplichting om een beschrijvend bodemonderzoek voor PFAS-bodemverontreiniging als gevolg van branden en/of andere incidenten wordt in bepaalde gevallen als onbillijk ervaren. Met de cofinancieringsregeling kan aan dit euvel worden tegemoetgekomen.

Daarnaast hebben er een aantal saneringsplichtigen reeds beschrijvende bodemonderzoeken opgestart of afgerond. De cofinancieringsregeling voorziet een overgangsmaatregel waarbij deze "goede leerlingen" niet afgestraft worden, meer bepaald de retroactieve toekenning van cofinanciering voor alle kosten van beschrijvende bodemonderzoeken voor brandweergelateerde PFAS-verontreinigingen uitgevoerd na 21 september 2021.

b. Wijziging bestaande cofinancieringsregeling voor de uitvoering van bodemsanering voor historische bodemverontreiniging

In de huidige cofinancieringsregeling voor de bodemsaneringswerken m.b.t. historische bodemverontreiniging wordt het personele toepassingsgebied uitgebreid met de eigenaars die door een beslissing van de OVAM of de Minister (administratief beroep) of van rechtswege zijn vrijgesteld van de saneringsplicht.

Hoewel de OVAM naar een integratie van de herontwikkeling en de ambtshalve sanering streeft, is het toch niet mogelijk om in alle situaties ambtshalve op te treden vanwege de beperkte financiële middelen en personeel bij de OVAM. De wijziging van het personeel toepassingsgebied en het optrekken van het maximale percentage van de cofinanciering tot 80%, specifiek voor eigenaars die van saneringsplicht zijn vrijgesteld, kan ervoor zorgen dat vrijgestelde eigenaar bij een financiële afweging van de voordelen (mogelijkheid tot herontwikkeling en geoptimaliseerd gebruik van het terrein na infrastructuurwerken) en nadelen (20% van de kosten voor de bodemsaneringswerken zullen ten zijnen laste zijn) toch wenst over te gaan tot uitvoering van de bodemsaneringswerken en dat in eerste instantie op eigen kosten. Voor 80% van de kosten kan de eigenaar daarna via facturen een tussenkomst via cofinanciering vragen.

Daarnaast wordt het maximale bedrag van de cofinanciering verhoogd van 200.000 euro naar 300.000 euro, wat in overeenstemming is met de wijzigingen in de Europese de-minimisregeling.

c. Overige wijzigingen

Verder zijn er nog enkele inhoudelijke wijzigingen met een beperktere inhoudelijke draagwijdte. Zo wordt een aanvulling voorzien in de bepalingen rond 'opstallen die geen grond zijn', de aanpassing van financiële zekerheden, de verstrekte informatie door instrumenterende ambtenaren voor het grondeninformatieregister en de aanvraag van een bodemattest via een webapplicatie. Verder zijn er aanpassingen bij de aanvullingen of wijzigingen van een conform verklaard

bodemsaneringsproject, de subsidie voor de bodemsaneringsorganisaties en de samenstelling van het opleidingspakket voor bodemsaneringsdeskundigen. Ten slotte zijn nog enkele juridisch-technische correcties van enkele bepalingen in het VLAREBO-besluit van 14 december 2007 opgenomen.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2024/141 van 23 april 2024.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd op 3 mei 2024 verkregen. Het begrotingsakkoord met voorwaarden werd gegeven op 3 juni 2024.

De Vlaamse Regering heeft het voorontwerp van besluit op 7 juni 2024 principiële goedgekeurd (VR 2024 0706 DOC 0892) en de Omgevingsminister gemachtigd om de adviezen van de strategische adviesraden in te winnen (SERV en Minaraad).

Bij brief van 1 juli 2024 heeft SERV meegedeeld dat ze geen advies zal geven over het voorontwerp van besluit. Bij brief van 24 juli 2024 heeft ook de Minaraad laten weten dat ze geen advies over het voorontwerp van besluit zal verlenen.

2. INHOUD

Dit voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering kadert in het beleidsveld Omgeving en Natuur, inhoudelijk structurelement Bodem en Ondergrond en de strategische doelstelling SD 2. 'Herstel van bodemdiensten en bodemzorg'. Meer specifiek dragen de voorgestelde beleidsmaatregelen in het voorontwerp van besluit bij tot de realisatie van de volgende operationele doelstelling OD 1. 'Bodemkwaliteit garanderen via bodemsanering'.

Het voorontwerp omvat volgende wijzigingsvoorstellen:

- De invoering van een regeling voor de cofinanciering van beschrijvende bodemonderzoeken bij brandweergelateerde PFAS-verontreinigingen;
- De wijziging van de bestaande cofinancieringsregeling;
- Wijzigingen van het VLAREBO, VLAREL en Milieuhandhavingsbesluit die voortvloeien uit recente ontwikkelingen;
- Juridisch-technische aanpassingen en correcties.

Een algemene en artikelsgewijze toelichting bij het voorontwerp van besluit is opgenomen in het verslag aan de Vlaamse Regering als bijlage bij deze nota.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

Het als bijlage toegevoegde voorontwerp van besluit heeft geen andere weerslag op de begroting, het personeelskader en de personeelsbudgetten van de Vlaamse Gemeenschap of op de lokale besturen dan aangegeven in de nota aan de leden van de Vlaamse Regering bij de eerste principiële goedkeuring op 7 juni 2024 ((VR 2024 0706 DOC 0892/1)).

4. VERDER TRAJECT

Na principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering wordt dit voorontwerp van besluit voor advies overgemaakt aan de afdeling wetgeving van de Raad van State.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse bepalingen in het VLAREBO-besluit van 14 december 2007, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het VLAREL van 19 november 2010;
- 2° de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wet op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

Bijlagen

- Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse bepalingen in het VLAREBO-besluit van 14 december 2007, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het VLAREL van 19 november 2010;
- Verslag aan de Vlaamse Regering;
- Brief van 1 juli 2024 van SERV;
- Brief van 24 juli 2024 van de Minaraad.